

Summæ Theologicæ Scholasticæ Et Moralis In Qvatuor Partes Distributæ Pars ...

In qua de Virtutibus in Communi, & Theologicis, Fide, Spe & Charitate, nec
non Virtutibus Cardinalibus, præsertim Justitia & Jure, ac Religione
ceterisq[ue] annexis, & Vitiis Oppositis in particulari breviter & dilucidè
tractatur

Herincx, Wilhelm

Antverpiæ, 1663

Quæst. IV. Quas Pœnas Iuris inducat Simonia?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72941](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72941)

ris intelligitur Episcopus, vel alius habens jurisdictionem Episcopalem, etiamsi non habeat ordinem & dignitatem.

24. Tertio committitur Simonia juris humani in resignatione beneficiorum, dum resignans intendit resignatarium obligare, ut idem beneficium sibi, vel alteri, aliquando assignet, aut fructus aliquos, vel pensionem alteri praestet, & vocatur Simonia confidentiae, mentalis quidem, si in mente absolvatur, externa vero, si exterius sufficienter exprimat, quae poenas juris infert, ut patet ex Bulla Pii V. relata a Navarro c. 23, n. 110.

Idem est, quando resignatio beneficii in favorem tertii fit in manibus Praelati, Papa inferioris (secus si in manibus Pontificis, ut declarat quotidiana praxis) praecedente aut interveniente ejusdem promissione de conferendo beneficio illi tertio; omnis enim pactio (quae hic intervenit) in spiritualibus Simoniam continet c. *Quasitum, de rerum permutatione, c. Tua nos, de Simonia & alibi saepe*. Secus censet Lessius dub. 14, n. 86, quando Praelatus non promittit conferre beneficium tertio, eo quod nulla proprie tunc interveniat pactio. Hujusmodi tamen resignationes, ob imaginem Simoniae, juxta styllum Curiae Romanae non possunt fieri nisi in manibus Pontificis.

26. Ex quibus patet resignationes reciprocas non posse etiam coram ordinario fieri, v.g. resigno meum beneficium in favorem tui nepotis, ut resignes tuum in favorem mei nepotis: praeterquam enim quod sit resignatio, continet etiam pactum resignationis reciprocae, contra inhibitionem juris c. *Quasitum, de rerum permutatione*. Idem dicendum est de resignatione triangulari & quadrangulari, ut vocant, v.g. cedo meo beneficio in favorem Petri, ut hic cedat suo in favorem Pauli, & hic suo in favorem meum, ob majorem uniuscujusque communitatem. Vide Lessius c. 88, Castro Palao, de Simonia punct. 17, alios.

27. Similiter vitium Simoniae incurrit, qui beneficium alteri resignat, privata auctoritate sibi reservando aliquam pensionem, ut habet communis doctrina, teste Wiggers dub. 15, n. 89. Si tamen legitima auctoritas (qualis indubie est Pontificia, de Episcopali vide Wiggers sup.) accedat, omnino licita est hujusmodi resignatio.

28. Denique Simonia juris humani committitur in venditione quorundam officiorum, ut sacristae, economi, advocati Ecclesiae & similibus c. *Salvator* 1, q. 3, in quibus officiis nihil latet sanctitatis, ob quod jure divino essent invendibilia: sed tantum Ecclesia prohibet illa vendi, ob conjunctionem cum rebus sacris: quarum proinde sanctitati necessario contravenit, qui illa vendit.

QUESTIO IV.

Quas Poenas juris inducat Simonia?

29. Summo, ex doctrina communiter admissa, nullam Simoniam merè internam inducere poenas juris. Deinde suppono, etsi in aliis Simonia sit grave peccatum, solam tamen Simoniam in collatione ordinum, beneficiorum & ingressu Religionis inducere poenas juris ipso facto. His suppositis,

30. Dico I. Committentes Simoniam realem circa ingressum Religionis in primis incurrit excommunicationem, scilicet tam personae dantes, quam recipientes aliquid ratione ingressus Religionis. Secundo communitas, si consenserit in hanc Simoniam, incurrit suspensionem ab officio capitulari, pertinente ad jurisdictionem vel administrationem Ecclesiasticam. Utrumque patet ex *Extrav. Sanè in vinea Domini, de Simonia*. Tertio simoniacè admissi ad Religionem videntur jure inhabiles ad manendum in illo monasterio, & cogendi sunt ad aliud monasterium, si ipsis consensit est Simonia commissiva, ut patet ex c. *De Regularibus, de Simonia, & c. Dilectus 2, eod. tit.* quam diu tamen non compelluntur possunt manere: professio enim non est invalida, quamquam non acquirant jus praebendae regularis, seu portionis ordinariae, neque jus vocis activae & passivae, nisi cum ipsis dispensetur.

31. Dico II. Conferens ordinem per Simoniam realem in primis est excommunicatus, ut habetur *Extrav. Cum desestabile, de Simonia*. Secundo est suspensus à collatione ordinum, etiam primae tonsurae, ut habetur in Bulla Sixti V. edita contra male promoves & promotos, quae incipit, *Sanctum & salvare*: in qua insuper aliae nonnullae poenae continentur, ut suspensio ab executione omnium Pontificalium, interdictum ab ingressu Ecclesiae, à quibus solus Pontifex potest absolvere.

32. Dico III. Qui per Simoniam realem suscepit ordinem in primis est excommunicatus ipso facto. *Extrav. Cum desestabile citat.* secundo est suspensus ab executione omnium ordinum. Tertio si in illis infra verit sit irregularis. Quarto solus Pontifex potest cum absolvere, & cum ipso dispensare, si crimen fuerit publicum, & deductum ad forum contentiosum. Si vero sit occultum poterit absolvere & dispensare Episcopus vigore *Tridentini sess. 24, c. 6, de Reform.* seclusa tamen Bulla Sixti V. quae revocat omnes facultates etiam & *Tridentino concessas*, per quas tales possent absolvi.

33. Dico IV. Qui per Simoniam realem confert vel procurat alteri beneficium (sub quo intellige etiam Abbatiam, Prioratum & alias praelaturas Regularium) eligendo, praesentando,

Tertio committitur in resignatione beneficiorum ad confidentiam

Qualiter committitur in resignatione, qua fit in favorem tertii.

Item in resignatione reciproca

Committitur quoque in resignatione beneficiorum reservata, demissione sine legitima auctoritate.

Denique committitur in venditione quorundam officiorum rebus sacris conjuncto.

29. Simonia merè interna nullas inducit poenas. Quae simonia inducit poenas ipso facto.

30. Quae poenas juris inducat Simoniam commissivam circa ingressum Religionis.

31. Quae poenas inducat commissa in collatione ordinum.

32. Et quae poenas inducat commissa in susceptione.

33. Denique, quae poenas inducat commissa in collatione beneficiorum.

sentando, postulando, instituyendo, confirmando vel etiam commendando, est ipso facto excommunicatus. Extrav. Cum detestabile, de Simonia. Ipse quoque accipiens beneficium per Simoniam realem, in primis est ipso facto excommunicatus. Secundò collatio & proviso est simpliciter nulla, neque ullum jus tribuit adeoque nec provilus facit fructus suos, sed tenetur beneficium dimittere. Extrav. Cum detestabile cit. Quod etiam locum habet in eo, qui quidem Simoniam ipse non commisit, sed alius pro eo, si dixerit & non contradixerit. Immo juxta Doctores communiter contra Navarrum & Ugolinum apud Suarez l. 4. de Simonia § 57. n. 34. proviso est ipso facto nulla, etiamsi Simonia sit commissà ab aliis, proviso ignorante, saltem regulariter, idque in pœnam eorum, qui provisum simoniacè promovere voluerunt, ut constat ex c. Nobis fuit, & c. Sicut tuus, de Simonia. Vide Suarez sup.

Dico VI. Nulla Simonia conventionalis, excepta eà, quæ dicitur confidentiæ, inducit ipso facto pœnas juris, cum verò utrimque in totum vel in parte completa fuerit, transit in Simoniam realem & incuruntur pœnæ juris contra eam statutæ, quæ retrahitur ad tempus pactionis, et si prius post annum compleatur.

37. An etiam pœnas inducat Simonia conventionalis.

Q U Æ S T I O V.

An Simoniacè accepta debeant dimitti aut restitui, & cui?

UNA ex Simoniæ pœnis est obligatio restitutionis rei spiritualis simoniacè acceptæ, vel pretii temporalis pro re spirituali recepti, distinctâ questione tractanda.

Dico I. Qui simoniacè consecutus est beneficium Ecclesiasticum, tenetur illud dimittere & fructus restituere. Patet manifestè ex Extrav. Cum detestabile, de Simonia, in qua expressis terminis declarantur electiones, postulationes, provisiones & quævis aliæ dispositiones, per Simoniam realem factæ, esse irritæ & nullum jus tribuere, nec provilos facere fructus suos, sed sub periculo animæ suæ ad eorum restitutionem teneri.

38. Beneficium Ecclesiasticum simoniacè acceptum cum fructibus est dimittendum.

Ceteræ autem res spirituales, per Simoniam acceptæ, non sunt restituendæ, cum de illis jus canonicum id non constituerit, uti de beneficio constituit: jus autem divinum, seclusâ omni lege ecclesiasticâ, nulla res spiritualis, per Simoniam acquisita, est restituenda, ut patet in beneficio, de quo tamen potissima est difficultas: nam collatio ex jure naturæ fuit valida, cum in collatore sit potestas & voluntas transferendi beneficium, & in accipiente capacitas & voluntas acceptandi, quæ sufficiunt ad translationem domisii.

39. Secus est de aliis rebus spiritualibus simoniacè acceptis.

Debet quidem simoniacè ordinatus ab usu ordinis desistere, cum sit ab eo suspensus, juxta dicta quest. preced. & sic dimittit Sacramentum quoad usum, ipsi tamen Sacramentum, secundum se dimittere non quit, ut per se patet. Similiter, qui simoniacè est professus, tenetur dimittere Religionem, sed non nisi post sententiam. Idem censet Lessius dub. 30. n. 168. de metallis benedictis, jure patronatus, licentia eligendi confessarium &c.

Quod ostenditur in Sacramentis & Religione.

Nec refert, quòd c. sine de Pactionibus, & c. Præterea, de Transactionibus, dicatur pactiones & conventiones omnes in spiritualibus nullius omnino esse momenti: Nam si dicta capita & similia intelligenda sunt, non solum de materia beneficii, sed de quavis aliâ spirituali, loquuntur de pactionibus, inducibus obligationem in futurum, quæ omnino irrita est, utpote obligans ad malum: non verò de similibus conventionum executione,

40. Intra obsequia solita explentur.

34. Quæ inhabilitatem ex hac Simonia oritur possit tollere.

35. An propriâ auctoritate permittentes beneficia incurrant pœnas.

36. Quæ pœna in auctoritate Simonia committitur.